

نادیده گرفتن حق سه درصدی استخدام نابینایان

یادگیری مهارت‌های اجتماعی و ایجاد زمینه‌های مناسب برای تحصیل و داشتن شغل مناسب به حضور پررنگ آنها در جامعه و کاستن مشکلات اجتماعی منجر می‌شود، در این میان برخی از سازمان‌های دولتی و غیردولتی از جمله سازمان بهزیستی و شهرداری‌ها موظف به ایجاد برخی امکانات اولیه رفاهی برای معلولان نابینا بوده و بهزیستی نیز موظف است جذب نابینایانی که تخصص و مهارت لازم را دارند در دستگاه‌های دولتی پیگیری کند.

به گزارش سایت خبری پرسون، طبق آمار سازمان بهداشت جهانی (WHO) حدود ۴۵ میلیون نفر نابینا در دنیا زندگی می‌کنند که هر ساله تا ۲ میلیون نفر به این آمار افزوده می‌شود، بینایی نقش بسیار مهمی در زندگی انسان‌ها دارد از این رو نابینایی و کم بینایی آسیب‌های شدیدی به زندگی فرد وارد کرده و مشکلات اجتماعی و فردی را سبب می‌شود.

یادگیری مهارت‌های اجتماعی و ایجاد زمینه‌های مناسب برای تحصیل و داشتن شغل مناسب به حضور پررنگ آنها در جامعه و کاستن مشکلات اجتماعی منجر می‌شود، در این میان برخی از سازمان‌های دولتی و غیردولتی از جمله سازمان بهزیستی و شهرداری‌ها موظف به ایجاد برخی امکانات اولیه رفاهی برای معلولان نابینا بوده و بهزیستی نیز موظف است جذب نابینایانی که تخصص و مهارت لازم را دارند در دستگاه‌های دولتی پیگیری کند.

همچنین شهرداری‌ها موظف به ایجاد فضای مناسب در اماکن عمومی برای تسهیل رفت و آمد معلولان و نابینایان بوده و این مناسب سازی محیط، موجب استقلال این افراد شده و سلامت روحی و روانی افراد معلول جامعه را فراهم می‌کند و همین موضوع زمینه پیشرفت این گروه از افراد جامعه را فراهم می‌کند.

برای درک بهتر موضوع و همچنین قرارگرفتن در جریان مشکلات نابینایان و کم بینایان، به سراغ چند تن از آنها رفتیم تا مشکلات را از زبان خود آنها بشنوا باشیم.

نادیده گرفتن حق سه درصدی استخدام توانجویان، حضور آنها را در جامعه کمرنگ می‌کند

مهدی طالعی دانشجوی رشته مشاوره دانشگاه آزاد تبریز و تنها ورزشکار فوتبالیست نابینای استان که سه سال است که وارد تیم ملی شده و چند مقام کشور کسب کرده است یکی از نابینایانی است که در باره مشکلات خود و همنوعانش توضیح می‌دهد.

سختی رفت و آمد در شهر و اشتغال را مهم ترین مشکل این قشر عنوان کرد و افزود: متأسفانه حق سه درصدی استخدام معلولان در دستگاه‌ها رعایت نمی‌شود و این امر مانع حضور پررنگ آنها در جامعه شده است.

طالعی ادامه داد: داشتن شغل مناسب حداقل درخواستی است که منجر به نجات افراد معلول می‌شود و رعایت حقوق آنها، حداقل‌ترین کاری است که مساعدت مسئولین جامعه را می‌طلبد.

دستگاه‌ها تمایلی به جذب توانجویان نابینا ندارند

رضا حسینی دیگر نابینای متولد بهمن ۱۳۷۷ فارغ التحصیل رشته کارشناسی رشته آی تی (فناوری اطلاعات) دانشگاه آزاد تبریز که در استودیوی موسسه بصیر مشغول به فعالیت است، در باره عمده مشکلات این قشر گفت: بعد از انجام دوره دبیرستان وارد دانشگاه شدم نخستین نابینای پذیرفته شده در رشته آی تی دانشگاه آزاد تبریز بودم، در بدو ورود به دانشگاه اولین مشکلی که با آن مواجه شدم نبود علائم مناسب برای تردد در محوطه دانشگاه بود و نبود کتب دانشگاهی ویژه نابینایان یکی دیگر از مشکلاتی بود که با آن در دانشگاه روبرو شدم.

وی ادامه داد: مشکلات جدی‌تر دیگری نیز پیش رویم بود مثل آشنا نبودن اساتید به برنامه‌های صفحه خوان مانیتورها که صدای آن موجب اذیت اساتید می‌شد و عدم آشنایی اساتید به روش تدریس برای افراد نابینا که علاوه بر سردرگمی آنها موجب می‌شد ما نیز نتوانیم از محیط کلاس و تدریس اساتید بهره کافی را ببریم.

حسینی افزود: با مرور زمان و پس از آشنایی آنها با معلولیت بنده، شرایط را طوری ایجاد کردند که من نیز بتوانم از حضور در کلاس‌های درسی بهره‌مند شوم.

وی در مورد اشتغال بعد از تحصیل، گفت: بعد از اتمام تحصیلات در هیچ ارگان دولتی و غیردولتی نتوانستم شغل مناسب برای خود داشته باشم با هر بار قبولی در آزمون استخدامی، متأسفانه با مانع مصاحبه تخصصی یا کمیسیون پزشکی مواجه می‌شدم و نهادهای خصوصی هم ترجیح می‌دهند از افراد نابینا استفاده نکنند.

وی بیان کرد: برخی دستگاه‌ها نامه‌ها و درخواست‌های افراد نابینا و معلول را به روسای ادارات ارجاع نمی‌دهند و در زمان پیگیری، اعلام می‌کردند که نامه مفقود شده است و با این بهانه، استخدام منتفی می‌شد.

حسینی افزود: همه این عوامل منجر به بی‌اعتمادی و عدم اعتماد به نفس افراد معلول می‌شود که این مسائل نیاز به کارشناسی اساسی و رسیدگی مسئولان مربوط دارد.

وی گفت: البته پذیرش نابینایان در جامعه نسبت به قبل بهتر شده است اما همچنان جای پیشرفت و پذیرش وجود دارد، متأسفانه برخی خانواده‌ها با ناتوان خواندن فرزندان‌شان در امر اشتغال و تحصیل، مانع بزرگی در مسیر پیشرفت آنها می‌شوند که به نظرم فرهنگ سازی را باید از سطح خانواده‌ها شروع کرد.

ردیف‌های شغلی مناسب برای توانجویان تعریف شود

امیررضا کریم‌زاده دانشجوی کارشناسی ارشد رشته مدیریت آموزشی دانشگاه تهران و دبیر مدارس استثنایی تبریز که با رتبه سه در دانشگاه تهران پذیرفته شده است در باره جریان زندگی و مشکلاتی که وی و هم‌نوعانش دارند، گفت: تحصیل تا مقطع دانشگاهی تقریباً بدون مشکل است و همه کتاب‌ها به خط بریل وجود دارد اما کتب دانشگاهی به ویژه در موضوعات روانشناسی و فلسفه به علت حجم زیاد خط بریل، چاپ نشده و سی‌دی یا pdf های مناسب برای کتب دانشگاهی نیز وجود ندارد و بیشتر دانشجویان نابینا با این مشکلات درگیر هستند.

وی به نقش موسسه بصیر (نخستین مؤسسه فرهنگی هنری ویژه نابینایان در شمال غرب کشور) در کاهش مشکلات نابینایان اشاره کرد و گفت: به کمک این موسسه، توانسته ایم این مشکلات را کمرنگ تر و زمینه را برای تحصیل دیگر نابینایان، فراهم کنیم.

وی در مورد علت انتخاب شغل معلمی افزود: به شغل معلمی علاقه داشتم و در سال ۹۸ دانشگاه فرهنگیان قبول شدم اما به علت مشکلات بینایی در مصاحبه پذیرفته نشدم اما توانستم در رشته کارشناسی علوم تربیتی دانشگاه تبریز با رتبه هزار قبول شوم و با وجود موانعی که در زمینه اشتغال وجود دارد امسال هم‌زمان با ورود به دوره کارشناسی ارشد در آزمون استخدامی آموزش و پرورش نیز قبول شدم.

کریم‌زاده بیان کرد: معلولیت به نظر من محدودیت است اما ممنوعیت نیست معلولان کشور با این شعار توانسته‌اند همچون سایر افراد به موفقیت‌های چشمگیری دست یابند و جزو نایب‌های کشور شوند فقط کافی است زمینه را برای حضور آنها در جامعه فراهم و با تعریف ردیف‌های شغلی مناسب، مشکل اشتغال این قشر را برطرف کرد.

دستگاه‌ها از استخدام نابینایان خودداری می‌کنند

روح اله ساعی رییس موسسه نابینایان بصیر نیز در باره مشکلات و نیازهای نابینایان اظهار کرد: احداث فرهنگسرای نابینایان در استان نیاز اصلی معلولین و نابینان است چون علاوه بر استفاده مکرر افراد نابینا و سایر معلولین از این فرهنگسرا، بستری مناسب برای رشد و بالندگی آنها فراهم می‌شود.

وی ادامه داد: می‌توانیم در این زمینه با شهرداری همکاری کنیم و حتی آماده ایم تا این موسسه را به فرهنگسرا تبدیل کنیم و در صورت مساعدت از سوی ارگان‌ها، آماده خدمت‌رسانی به جامعه نابینایان و کم‌بینایان استان هستیم.

ساعی در مورد استخدام افراد نابینا و معلول هم گفت: ردیف‌های استخدامی که برای نابینایان و معلولان تعریف شده برای این افراد مناسب نیست و همین امر عاملی برای سر باز زدن دستگاه‌های اجرایی از استخدام و به کارگیری معلولان شده است.

وی ادامه داد: افراد معلول و نابینا به رغم قبولی در آزمون‌های استخدامی در مصاحبه‌ها و کمیسیون‌های پزشکی رد می‌شوند که باید فکری به حال

این موضوع شود.

ساعتی گفت: کاش نهادها و ارگان‌های دولتی افراد معلول و نابینا را توانا تلقی کنند و مانع حضور آنها در جامعه نباشند و این جز با رعایت حقوق شهروندی افراد معلول محقق نخواهد شد.

معلولیت جزو مشکلاتی است که می‌تواند آرامش خانواده‌ها را برهم زده و آنها را درگیر خود کند اما با اندکی تأمل می‌توان دریافت که معلولیت به رغم ایجاد محدودیت‌های فراوان، نمی‌تواند مانعی برای پیشرفت و فعالیت این افراد در زندگی باشد.

طبق اعلام دبیرخانه کمیته هماهنگی و نظارت بر اجرای قانون حمایت از حقوق معلولان سازمان بهزیستی کشور؛ امسال سه هزار و ۶۰۰ پست شغلی برای افراد دارای معلولیت پیش بینی شده که قرار است با هماهنگی سازمان برنامه و بودجه تکلیف این پست‌ها مشخص شود.

در پنج سال گذشته، تنها برای ۱۸۵ معلول در آذربایجان شرقی ایجاد اشتغال شده و این رقم در مقابل تعداد معلولان جویای کار و جمعیت ۱۰ درصدی معلولان جامعه، بسیار اندک است.